

Varkenshouderij Van Sambeek- Nielen te Echtenerbrug

Advies voor richtlijnen voor het milieueffectrapport

18 april 2007 / rapportnummer 1883-22

commissie voor de milieueffectrapportage

College van burgemeester en wethouders van
Gemeente Lemsterland
Postbus 2
8530 AA LEMMER

uw kenmerk

uw brief
14 februari 2007

ons kenmerk
1883-23/Hs/eh

onderwerp
Advies voor richtlijnen voor het MER
Varkenshouderij Van Sambeek-Nielen te
Echtenerbrug

doorkiesnummer
(030) 234 76 39

Utrecht,
18 april 2007

Geacht college,

Met bovengenoemde brief stelde u de Commissie voor de milieueffectrapportage (m.e.r.) in de gelegenheid een advies voor richtlijnen uit te brengen voor een milieueffectrapport (MER) ten behoeve van de besluitvorming over Varkenshouderij Van Sambeek-Nielen te Echtenerbrug.

Overeenkomstig artikel 7.14 van de Wet milieubeheer (Wm) bied ik u hierbij het advies van de Commissie aan.

De Commissie hoopt met haar advies een constructieve bijdrage te leveren aan de totstandkoming van de richtlijnen voor het MER. Zij zal graag vernemen hoe u gebruik maakt van haar aanbevelingen. Dit houdt in dat de Commissie graag de vastgestelde richtlijnen krijgt toegestuurd.

Hoogachtend,

ir. N.G. Ketting
Voorzitter van de werkgroep m.e.r.
Varkenshouderij Van Sambeek-Nielen te
Echtenerbrug

Postadres Postbus 2345
3500 GH UTRECHT
Bezoekadres Arthur van Schendelstraat 800
Utrecht

telefoon (030) 234 76 66
telefax (030) 233 12 95
e-mail mer@eia.nl
website www.commissiemer.nl

Advies voor richtlijnen voor het milieueffectrapport Varkens- houderij Van Sambeek-Nielen te Echtenerbrug

Advies op grond van artikel 7.14 van de Wet milieubeheer voor het milieuef-
fectrapport over Varkenshouderij Van Sambeek-Nielen te Echtenerbrug,

uitgebracht aan het college van burgemeester en wethouders van de gemeente
Lemsterland door de Commissie voor de milieueffectrapportage; namens deze

de werkgroep m.e.r.

Varkenshouderij Van Sambeek-Nielen te Echtenerbrug,

de secretaris

ing. H.J.M. Hendriks

de voorzitter

ir. N.G. Ketting

Utrecht, 18 april 2007

INHOUDSOPGAVE

1. INLEIDING.....	1
2. HOOFDPUNTEN VOOR HET MER.....	1
3. ACHTERGRONDEN.....	2
3.1 Probleemstelling en doel	2
3.2 Wettelijk kader en beleidskader.....	2
3.3 Te nemen besluiten.....	3
4. VOORGENOMEN ACTIVITEIT EN ALTERNATIEVEN	3
4.1 Algemeen	3
4.2 Referentiesituatie	4
Alternatieven.....	4
4.3 Meest milieuvriendelijk alternatief (MMA)	5
5. MILIEUASPECTEN.....	5
5.1 Algemene opmerkingen.....	5
5.2 Ammoniak	5
5.3 Geurhinder	6
5.4 Luchtkwaliteit.....	6
5.4.1 Fijn stof.....	6
5.5 Water	7
5.6 Overige aspecten	8
5.6.1 Geluid en verkeer	8
5.6.2 Energie.....	8
5.6.3 Veiligheid	8
5.6.4 Calamiteiten	8
5.6.5 Natuur	9
5.6.6 Landschap en Cultuurhistorie.....	9
6. VORM EN PRESENTATIE	10
7. OVERIGE PUNTEN	10

BIJLAGEN

1. Brief van het bevoegd gezag d.d. 14 februari 2007 waarin de Commissie in de gelegenheid wordt gesteld om advies uit te brengen
2. Kennisgeving in de “Leeuwarder Courant” d.d. 28 februari 2007
3. Projectgegevens
4. Lijst van inspraakreacties en adviezen

1. INLEIDING

De Maatschap Sambeek-Nielen is voornemens haar bedrijf met 417 guste en dragende zeugen, 78 kraamzeugen, 1470 gespeende biggen, 1 dekbeer, 18 opfokzeugen en 4305 vleesvarkens aan de Koopmanweg 30 te Echternerbrug uit te breiden naar 866 guste en dragende zeugen, 304 kraamzeugen, 5072 gespeende biggen, 3 dekberen, 239 opfokzeugen en 3445 vleesvarkens. In de nieuwe situatie zullen:

- bestaande stallen (gedeeltelijk) worden gewijzigd;
- een nieuwe stal worden gerealiseerd voor het huisvesten van 866 guste en dragende zeugen, 304 kraamzeugen en 119 opfokzeugen.

Hiervoor wordt bij het bevoegd gezag, het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Lemsterland een vergunning in het kader van de Wet milieubeheer (Wm) aangevraagd. Voor de besluitvorming over de aanvraag van deze vergunning wordt de procedure van milieueffectrapportage (m.e.r.) doorlopen.

Bij brief van 14 februari 2007¹ heeft bevoegd gezag de Commissie voor de m.e.r. in de gelegenheid gesteld om advies uit te brengen over de richtlijnen voor het Milieueffectrapport (MER). De m.e.r.-procedure ging van start met de openbare kennisgevingen van de Startnotitie in de "Leeuwarder courant" het "Friesch Dagblad" op 28 februari 2007 en in het blad "Zuid Friesland" op 21 en 28 februari 2007².

Dit advies is opgesteld door een werkgroep van de Commissie voor de m.e.r.³ De werkgroep treedt op namens de Commissie voor de m.e.r. en wordt verder in dit advies 'de Commissie' genoemd. Het doel van het advies is om aan te geven welke informatie het MER moet bevatten om het mogelijk te maken het milieubelang volwaardig in de besluitvorming mee te wegen. De Commissie is op 9 maart 2007 op locatiebezoek geweest.

Er zijn bij het bevoegd gezag een zestal inspraakreacties binnengekomen. Deze reacties heeft de Commissie, voor zover van toepassing op het MER, betrokken bij haar advies. Een overzicht van de ingediende zienswijzen is opgenomen in bijlage 4 van dit advies.

2. HOOFDPUNTEN VOOR HET MER

De Commissie beschouwt de volgende punten als essentiële informatie in het MER. Dat wil zeggen dat het MER onvoldoende basis biedt voor het meewegen van het milieubelang in de besluitvorming, als de volgende informatie ontbreekt:

- de toekomstige ammoniakemissie en -depositie van het bedrijf en de gevolgen daarvan;
- de individuele bijdrage van het bedrijf aan de toekomstige geurhinder;
- de verandering in stofemissie en het effect ervan op de stofconcentratie in de directe omgeving van het initiatief;
- de gevolgen voor de waterhuishoudkundige aspecten

¹ Zie bijlage 1.

² Zie bijlage 2.

³ De samenstelling hiervan is gegeven in bijlage 3.

Om deze hoofdpunten goed te kunnen beoordelen is van belang dat het MER bevat:

- een zelfstandig leesbare samenvatting, die duidelijk is voor burgers en geschikt is voor bestuurlijke besluitvorming;
- voldoende onderbouwend kaartmateriaal, voorzien van een duidelijke schaal en legenda. Op het kaartmateriaal zijn in ieder geval kwetsbare natuurgebieden en geurgevoelige objecten aangegeven. Geef ook helder de afstanden van de gebieden en objecten tot het bedrijf aan;
- een heldere vergelijking van de gepresenteerde alternatieven volgens dezelfde methodiek en met hetzelfde detailniveau.

3. ACHTERGRONDEN

3.1 Probleemstelling en doel

De aanleiding en motivatie voor het voornemen staan beschreven in hoofdstuk 2 van de Startnotitie. Deze kunnen overgenomen worden in het MER.

3.2 Wettelijk kader en beleidskader

De startnotitie geeft al enige informatie over het wettelijk kader en het beleidskader. In het MER moet dit wettelijk kader en het beleidskader worden uitgewerkt voor de randvoorwaarden die wetgeving en beleid stellen aan het voornemen. Ontbrekende regelgeving is:

- de 'IPPC'-omgevingstoets⁴ op basis van een verspreidingsmodel. Ga ook in op de BREF⁵ voor intensieve veehouderijen;
- de Handreiking industrielawaai en vergunningverlening;
- het Inrichtingen en vergunningenbesluit (Ivb) (in verband met de bepaling van BG);
- het bestemmingsplan;
- welzijnswetgeving (m.n. het Varkensbesluit);
- Flora- en faunawet en Natuurbeschermingswet;
- Keur Wetterskip Fryslân.

Hierbij dient -ook gelet op het feit dat niet duidelijk is op welk moment de vergunningaanvraag zal worden ingediend- uitdrukkelijk rekening te worden gehouden met:

- de voorziene veranderingen in de Wet ammoniak en veehouderij (Wav) en de bij de Wav behorende regelingen (zoals de algemene maatregel van bestuur met betrekking tot ammoniakemissie huisvesting veehouderij ('Besluit huisvesting'). Indien gebruik gemaakt wordt van interne saldering dient ook ingegaan te worden op de wijziging van het Besluit huisvesting (interne saldering).

⁴ Dit volgt uit de van toepassing zijnde IPPC-richtlijn. IPPC is de afkorting van Integrated Prevention Pollution and Control. Het van toepassing zijn van deze richtlijn betekent dat emissies naar bodem, water en lucht moeten worden voorkomen en, wanneer dit niet mogelijk is, zoveel mogelijk worden beperkt.

⁵ Deze BREF (Best available technology reference document) is gebaseerd op de IPPC-richtlijn.

3.3 Te nemen besluiten

Het MER wordt opgesteld ten behoeve van de besluitvorming over de aangevraagde Wm-vergunning.

Ten einde tot daadwerkelijke oprichting en exploitatie over te gaan, is mogelijk een ontheffing noodzakelijk op grond van de Flora- en faunawet (zie paragraaf 5.5.6 van dit advies).

In het MER dient te worden beschreven of dit het geval is. Indien er sprake kan zijn van effecten op Natura 2000-gebieden is ook een Natuurbeschermingswetvergunning benodigd (zie paragraaf 5.5.6 van dit advies).

4. VOORGENOMEN ACTIVITEIT EN ALTERNATIEVEN

In de Startnotitie wordt in hoofdstuk 2, paragraaf 2.2 een summier beschrijving gegeven van het voornemen. Geef in het MER een duidelijke beschrijving van het voornemen.

De voorgenomen activiteit en de alternatieven moeten in het MER worden beschreven voor zover deze gevolgen hebben voor het milieu.

Een situatieschets van het plangebied en een breder studiegebied, waarin bebouwing en ecologisch gevoelige gebieden opgenomen zijn, moet onderdeel vormen van de beschrijving.

4.1 Algemeen

De Commissie vraagt om in het MER een eenduidige beschrijving van de activiteit op te nemen:

- beschrijf het aantal te realiseren dierplaatsen in relatie tot het aantal te houden dieren;
- beschrijf per diercategorie de uitvoering van de inrichting voor de zeugen, gespeende biggen, opfokzeugen en vleesvarkens inclusief beschikbare oppervlaktes en leefoppervlakenormen rekening houdend met de vigerende welzijnswetgeving⁶ en het gekozen voersysteem;
- geef de plaatsing en hoogte van de emissiepunten aan en in geval van de toepassing van luchtwassers ook de dimensionering van het luchtwassersysteem, in relatie tot de voorgenomen omvang van het bedrijf. Geef de milieuvor- en -nadelen van het toe te passen systeem;
- maak gebruik van een duidelijke tekening van de stallen, inrichting en installaties, voorzien van relevante maatvoeringen, details en legenda. In de plattegronden van de stallen moeten de geïmplementeerde codes uit de Regeling ammoniak en veehouderij (Rav) aangegeven worden;
- geef in de MER duidelijk aan hoeveel bijproducten en welke soort bijproducten worden opgeslagen binnen de inrichting, alsmede de hiervoor beschikbare opslagcapaciteit. Bepaal tevens de jaarlijkse doorzet van deze producten.

Ter ondersteuning van de helderheid van de procedure dient in het MER een overzicht opgenomen te worden van de beoogde fasering en planning.

⁶ Hierbij dient rekening te worden gehouden met het Varkensbesluit.

4.2 Referentiesituatie

De Commissie adviseert de actuele milieusituatie voor de varkenshouderij, op basis van het de feitelijke en de vergunde dieraantallen, als basis te gebruiken voor de beschrijving van de referentiesituatie. In de referentiesituatie moeten de bekende autonome ontwikkelingen worden meegenomen. Dat wil zeggen dat tevens rekening dient te worden gehouden met de bedrijfsvoering na 30 oktober 2007, waarbij moet worden voldaan aan de IPPC-regelgeving. Met betrekking tot de bestaande inrichting dient ook rekening te worden gehouden met het feit dat dit gedeelte van de inrichting ook dient te voldoen aan de best beschikbare techniek zoals is omschreven in artikel 8.11 lid 3 Wet milieubeheer.

Alternatieven

De startnotitie beschrijft in bijlage 2 het voorkeursalternatief (VKA). In de beschrijving van het VKA wordt gebruik gemaakt van interne saldering⁷. Omdat niet duidelijk is wanneer deze wijziging van het Besluit huisvesting en de wijzigingen van de Wav en de Wm (8.12) in werking treden, dient in het MER tevens een beschrijving en uitwerking van een variant van het VKA te worden opgenomen zonder gebruik te maken van interne saldering.

Een toegevoegde waarde van een MER is gelegen in het geven van inzicht in de milieuconsequenties van het voorkeursalternatief ten opzichte van een Meest Milieuvriendelijk Alternatief (MMA) en een referentiesituatie en eventueel andere alternatieven.

Doel van de vergelijking is inzicht te geven in de mate waarin, dan wel de essentiële punten waarop, de positieve en negatieve effecten van de voorgenomen activiteit en de alternatieven verschillen. Bij de vergelijking moeten de grens- en streefwaarden van het milieubeleid worden betrokken. Uit deze vergelijking kunnen eventueel nog extra te nemen maatregelen worden afgeleid. Alle alternatieven dienen te voldoen aan de eisen van de IPPC-richtlijn. De belangrijkste eis uit deze richtlijn en de Wet milieubeheer is dat de best beschikbare technieken (BBT)⁸ worden toegepast. Hierbij dienen alle BBT-maatregelen uit de van toepassing zijnde BBT-documenten conform de Regeling aanwijzing BBT-documenten te worden beschouwd. Per alternatief dient aangegeven te worden welke overwegingen aan de keuze ten grondslag liggen, zoals milieuoverwegingen, overwegingen omtrent bedrijfsvoering en technische realiseerbaarheid van de emissiereducerende systemen.

Geef van de verschillende alternatieven kwantitatief het effect aan op ammoniak, geur, fijn stof en geluid.

⁷ In het Staatsblad van 27 maart 2007, nr. 61/pag.12 is het Ontwerpbesluit houdende wijziging van het Besluit ammoniakemissie huisvesting veehouderij (interne saldering) gepubliceerd.

⁸ Op basis van de Engelse term wordt ook wel gesproken van het BAT-vereiste ('best available techniques'). Dit begrip is opgenomen in Wm artikel 8.11 lid 3. Bij de bepaling van BBT voor inrichtingen, bij het verlenen van vergunningen, dient het bevoegd gezag gebruik te maken van het afwegingskader uit het Inrichtingen en vergunningenbesluit (Ivb), artikel 5a.1 (Stb. 2005, 527).

Hoewel geen verplicht onderdeel voor het MER, adviseert de Commissie inzicht te geven in de investerings- en exploitatiekosten⁹ van de verschillende alternatieven.

4.3 Meest milieuvriendelijk alternatief (MMA)

Werk in het MER het meest milieuvriendelijke alternatief (MMA) uit. Het MMA moet uitgaan van de technisch gezien maximaal haalbare mogelijkheden en technieken ter bescherming en/of verbetering van het milieu, ongeacht de erkenning van deze inzichten in de huidige beoordelingskaders. Ook moet het MMA realistisch zijn en binnen de competentie van de initiatiefnemer liggen. Bij de ontwikkeling van het MMA adviseert de Commissie om primair aandacht te besteden aan maximale reductie van de uitstoot van geur, ammoniak en fijn stof door:

- toepassing van een combinatieluchtwasser waarin een combinatie van ammoniak, geur en fijn stof met een hoog rendement kunnen worden verwijderd;
- zodanige plaatsing van emissiepunten, zowel in het verticale als in het horizontale vlak, dat de geurhinder zo laag mogelijk is;
- daar waar dit mogelijk is, een emissiearm huisvestingssysteem in combinatie met een luchtwasser.

Betrek in de uitwerking van het MMA ook het aspect dierenwelzijn.

De Commissie adviseert om het MMA duidelijk te omschrijven en de keuzes die hebben geleid tot het MMA in het MER te onderbouwen.

5. MILIEUASPECTEN

5.1 Algemene opmerkingen

Bij de beschrijving van milieugevolgen dienen de volgende algemene richtlijnen in acht te worden genomen:

- bepaal de ernst van de gevolgen voor het milieu in termen van aard, omvang, reikwijdte, mitigerende en compenserende maatregelen¹⁰;
- per milieugevolg moet worden beschreven of deze onomkeerbaar is;
- expliciet moet aandacht worden besteed aan cumulatie van effecten op met name kwetsbare natuur¹¹;
- gevolgen kunnen zowel negatief als positief van aard zijn.

5.2 Ammoniak

In het MER moet aangegeven worden waar de voor verzuring gevoelige gebieden liggen¹², wat de afstand tot het bedrijf is, of hier sprake is van nadelige

⁹ Inspraakreactie nr. 2 van de Gemeente Weststellingwerf vraagt specifiek om de kosten van de maatregelen in beeld te brengen, zodat een afgewogen keuze gemaakt kan worden.

¹⁰ Bij mitigeren kan gedacht worden aan het verminderen van landschappelijke effecten door het landschappelijk inpassen van een bedrijf, of het verminderen van geluidsemissie door inpandig laden en lossen. Een voorbeeld van compensatie is het aanvullen van verloren natuur met nieuw aan te leggen natuur.

¹¹ Het gaat hierbij met name om de achtergronddepositie van ammoniak.

gevolgen van het voornemen en in het bijzonder of er sprake kan zijn van significante gevolgen voor Natura 2000-gebieden¹³. Ga daarbij in het bijzonder in op het Natura 2000-gebieden Brandemeer en de Weerribben en op het EHS-gebied de Schoter Uiterdijken.

Beschrijf in het MER:

- de te verwachten achtergronddepositie op de omliggende natuurgebieden volgens de autonome ontwikkeling. Gebruik voor de bepaling van de achtergronddepositie de gegevens van het RIVM en, indien beschikbaar, de gegevens van de provincie Friesland;
- autonome ontwikkeling van de ammoniakemissie en de toekomstige ammoniakemissie van het bedrijf bij de verschillende alternatieven;
- de door het bedrijf veroorzaakte ammoniakdepositie op de natuurgebieden bij uitvoering van de alternatieven. Geef specifiek voor de kwetsbare en zeer kwetsbare gebieden uit de Wav aan welke depositie te verwachten is, via de Uitvoeringsregeling ammoniak en veehouderij (Uav) uit de Interim-wet ammoniak en veehouderij;
- de instandhoudingsdoelstellingen en kritische depositiewaarden voor de beoogde natuurdoeltypen in de natuurgebieden.

5.3 Geurhinder

Beschrijf in het MER:

- de geurbelasting van de gevoelige objecten in odour units. Doe dit volgens de in de Wet geurhinder en veehouderij (Wgv) aangegeven rekenmethode. Getoetst dient te worden op basis van artikel 3 Wgv.;
- de momenten van maximale geurhinder die per etmaal kunnen optreden met daarbij een inschatting van de maximale geurniveaus die zich voor kunnen doen;
- ga in op hoeveelheid en op de keuze van het soort voer (zoals natte of droge bijproducten) en de gevolgen hiervan op de geuruitstoot.

5.4 Luchtkwaliteit

5.4.1 Fijn stof

Beschrijf in het MER op kwantitatieve wijze:

- de achtergrondconcentratie in de directe omgeving van het bedrijf¹⁴;
- de grootte en verandering van de stofemissies door het initiatief, inclusief verkeersbewegingen;

¹² Hieronder verstaan we de zeer kwetsbare gebieden uit de Wav, als ook de kwetsbare gebieden. Dit laatste is nodig omdat vereisten hieromtrent uit de IPPC-richtlijn niet geheel in de Wav zijn geïmplementeerd.

¹³ Mocht op grond van objectieve gegevens niet uit te sluiten zijn dat significante gevolgen op de Natura 2000-gebieden mogelijk zijn, dan is ook een passende beoordeling nodig op grond van de Natuurbeschermingswetgeving. Dit dient dan afgezet te worden tegen de instandhoudingsdoelstellingen van het gebied. Let hierbij op dat ook een geringe toename van de ammoniakdepositie van 0,6 mol zuur/ha/jaar een significant gevolg kan betekenen (zie de uitspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State van 20 september 2006, zaaknr. 200509110/1, LJN AY8489).

¹⁴ De Commissie adviseert om hierbij gebruik te maken van de berekende achtergrond concentratiekaarten van het Milieu- en Natuurplanbureau (MNP).

- de bijdrage van de stofemissies aan de fijn stof (PM₁₀) concentraties in de lucht in de omgeving van het bedrijf, beginnende op de grens van de inrichting;
- en in het geval overschrijding van de grenswaarden optreedt, de mogelijke maatregelen om de stofemissies te reduceren zodat ze voldoen aan de eisen zoals gesteld in Blk 2005.

Toets, indien uit deze beschrijving niet met zekerheid kan worden uitgesloten dat de normen uit Blk 2005 overschreden zullen worden, de luchtconcentraties die optreden door het voornemen en de resp. alternatieven daarvoor aan de normen uit het Besluit luchtkwaliteit 2005 (Blk 2005). Beschrijf daartoe:

- de ligging en grootte (in ha) van eventuele overschrijdingsgebieden;
- de hoogste concentraties binnen de overschrijdingsgebieden;
- de hoeveelheid woningen en andere bestemmingen gelegen binnen de verschillende overschrijdingsgebieden¹⁵;
- de mate van overschrijding van grenswaarden ter hoogte van woningen en andere bestemmingen.

Een modelberekening op basis van een verspreidingsmodel is nodig voor de toetsing aan de eisen van het Blk 2005. Deze berekeningen moeten worden uitgevoerd conform het Meet- en rekenvoorschrift Bevoegdheden Luchtkwaliteit van het Ministerie voor Volkshuisvesting Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer (VROM, oktober 2006). Aannemelijk moet worden gemaakt dat het project realiseerbaar is binnen de eisen van het Blk 2005.

5.5 Water

Breng de effecten van het voornemen op het watersysteem in beeld. Besteed daarbij aandacht aan:

- de maatregelen die zullen worden genomen om er voor te zorgen dat afstromend hemelwater schoon blijft;
- hoe en hoeveel drinkwater via een eigen bron wordt gewonnen en wat dit betekent voor wateronttrekking.
- breng in het kader van de watertoets het hemelwatersysteem in beeld, waarbij aangegeven dient te worden wat de locaties en het ruimtebeslag van de infiltratievoorzieningen en de buffers zijn (deze laatste dienen om vertraagde lozing te bewerkstelligen van hemelwater dat niet kan worden geïnfiltreerd in de bodem). de waterinfiltratie in het gebied. Breng hier voor de waterdoorlatendheid van de bodem in beeld;

Beschrijf in het MER de regels die gelden voor het waterhuishoudkundig plangebied vallend onder het waterschap Wetterskip Fryslân¹⁶ waarin het initiatief ligt en geef aan of en zo ja, in welke mate, het initiatief consequenties heeft voor de waterhuishoudkundige situatie.

¹⁵ Deze informatie is niet relevant voor de toetsing aan de grenswaarden en plandrempels uit het Blk 2005. Deze gelden immers voor de buitenlucht in zijn algemeenheid (m.u.v. arbeidsplaatsen, waarop de Arbeidsomstandighedenwet van toepassing is). Voor het verkrijgen van inzicht in de mogelijke gezondheidseffecten acht de Commissie het echter van belang ook inzicht te geven in de mate van blootstelling van de bevolking. Gevoelige bestemmingen zijn woningen, scholen, ziekenhuizen, scholen, speeltuinen en sportvelden.

¹⁶ Wetterskip Fryslân wijst in haar inspraakreactie nr. 1 erop dat het MER wateraspecten dient te bevatten.

5.6 Overige aspecten

5.6.1 Geluid en verkeer

Breng in het MER de geluidseffecten van het voornemen in beeld, en geef aan in welke mate dit gevolgen voor de omgeving heeft. Ga daarbij minimaal in op:

- de geluidsemissies voor de dag-, avond-, en nachtperiode, voor:
 - de geluidsproductie van ventilatoren, luchtwasser en de voerinstallaties;
 - een regelmatige afwijking van de representatieve bedrijfssituatie (zoals bijvoorbeeld het laden of lossen van varkens);
 - incidentele bedrijfssituaties. Geef aan hoe vaak deze laatste zich voor kunnen doen;
- in welke mate de geluidsemissies hinder kunnen veroorzaken, vooral waar de emissies boven de richtwaarden (kunnen) uitkomen;
- de geluidsemissie uit overige installaties.

Beschrijf in het MER tevens welke transporten worden verwacht. Maak daarin onderscheid in de reguliere bedrijfsvoering, maar benoem ook de transportbewegingen tijdens piekmomenten door bijvoorbeeld seizoensdrukte. Beschrijf in het MER naast de geluidsemissies van de inrichting ook de hinder als gevolg van de hierboven genoemde transportbewegingen.

5.6.2 Energie

Geef in het MER de energiehuishouding voor het voorkeursalternatief en het MMA in hoofdlijnen weer, bijvoorbeeld in de vorm van stroom- en gasverbruik per dier.

Beschrijf de ambitie op het gebied van energiebesparing en beschrijf indien aan de orde de te nemen energiebesparende maatregelen. Geef daarbij aan welke energiebesparing wordt verwacht.

5.6.3 Veiligheid

Ga in de beschrijving van de veiligheid in op de opslag en verwerking van zuur, waarbij de speciale opslagvoorzieningen van het zuur en de opslag en verwerking van het spuiwater (de wijze van verwerking/afvoer en de hoeveelheid water) ten behoeve van de chemische luchtwassers wordt behandeld.

5.6.4 Calamiteiten

Geef zo goed mogelijk de kans weer op, en de aard van, calamiteiten en storingen die tot milieu- of dierenwelzijnsproblemen kunnen leiden. Beschrijf ook de te nemen maatregelen om de gevolgen zoveel mogelijk te beperken. Geef aan welke situatie er ontstaat wanneer, bijvoorbeeld ten gevolge van Veewetziekten, een vervoersbod wordt ingesteld en welke maatregelen worden genomen om binnen het bedrijf dieropvang te realiseren. Geef hierbij aan welke milieueffecten dergelijke maatregelen met zich meebrengen.

5.6.5

Natuur

In paragrafen 5.1 en 5.2 wordt reeds naar informatie gevraagd met betrekking tot natuur. Met name de informatie in paragraaf 5.2 dient ook gebruikt te worden bij de afweging die in subparagraaf 5.6.5 wordt gevraagd.

Gebiedsbescherming

Beschrijf de mogelijke invloed van de activiteit op de beschermde natuurgebieden, zoals Natura 2000-gebied Brandemeer, De Weerribben en daarnaast het EHS-gebied Schoten Uiterdijken. Het bedrijf kan invloed hebben op een kwetsbaar gebied ook al is het hierin niet gelegen of is het er niet direct naast gelegen (externe werking). Maak onderscheid tussen de verschillende gebieden en geef hiervan de status aan, evenals de voor het gebied geldende instandhoudingsdoelstellingen dan wel ontwikkelingsdoelstellingen. Mocht op grond van objectieve gegevens niet uit te sluiten zijn dat significante gevolgen op het Natura 2000-gebied mogelijk zijn, dan is ook een passende beoordeling nodig op grond van de Natuurbeschermingswetgeving.

Soortenbescherming

Op grond van de Flora- en faunawet (Ffw) is een aantal planten- en diersoorten beschermd. Ga na of de activiteit zal leiden tot in de Ffw genoemde verboden gedragingen. Indien dat het geval is, zal een ontheffing op grond van artikel 75 Ffw moeten worden aangevraagd. Hiervoor dient een inventarisatie van de ruimtelijke verspreiding van alle in het studiegebied voorkomende relevante soorten te worden gemaakt. Afhankelijk van de conclusie is er mogelijk een ontheffingsverzoek noodzakelijk.

In het MER kan worden volstaan met het aangeven van de gevolgen voor de doelsoorten van het natuurbeleid, of een gemotiveerde selectie van de belangrijkste voorkomende soorten. Besteed daarbij ook aandacht aan mogelijke mitigerende maatregelen. De Commissie geeft in overweging om ook de informatie die benodigd is voor een ontheffing op grond van artikel 75 van de Ffw gelijktijdig met het MER te verkrijgen en te presenteren. Dit is niet verplicht maar biedt de initiatiefnemer de mogelijkheid om ook deze informatie door de Commissie te laten toetsen op methodische juistheid, alsmede te laten beoordelen of de uitkomsten plausibel zijn.

5.6.6

Landschap en Cultuurhistorie

Geef in het MER aan of er hoge archeologische verwachtingswaarden zijn. Indien deze zich voordoen dan dient een veldonderzoek te worden uitgevoerd. Neem tevens in het MER een beschrijving op van cultuurhistorische waarden en landschapselementen¹⁷. Beschrijf indien aanwezig hoe effecten op archeologische resten, cultuurhistorische en landschapselementen en karakteristieke landschappen voorkomen of beperkt zullen worden.

Geef in het MER aan hoe de nieuwe inrichting optimaal landschappelijk kan worden ingepast. Geadviseerd wordt in het MER een visualisatie van het toekomstige bedrijf op te nemen.

¹⁷ Hierbij kan gebruik worden gemaakt van gegevens van het Ministerie van OCW, meer in het bijzonder de Rijksdienst voor Archeologie, Cultuurlandschap en Monumenten (RACM) en -indien beschikbaar- provinciale bronnen, zoals bijvoorbeeld een cultuurhistorische waardenkaart.

6. VORM EN PRESENTATIE

Geadviseerd wordt om in één visueel toegankelijk overzicht de beoordeling van de alternatieven op de meest onderscheidende effecten te verwerken. Dit betekent dat het MER helder en gestructureerd moet zijn zodat de milieu-informatie goed is terug te vinden. Daarmee wordt de onderlinge vergelijking vergemakkelijkt. Doel van de vergelijking is inzicht te geven in de mate waarin, dan wel de essentiële punten waarop, de positieve en negatieve effecten van de voorgenomen activiteit en de alternatieven verschillen. Vergelijking moet bij voorkeur op grond van kwantitatieve informatie plaatsvinden. Bij de vergelijking moeten de grens- en streefwaarden van het milieubeleid worden betrokken.

Voor het MER wordt verder aanbevolen om:

- het MER zo beknopt mogelijk te houden, onder andere door achtergrondgegevens (die conclusies, voorspellingen en keuzen onderbouwen) niet in de hoofdtekst zelf te vermelden, maar in een bijlage op te nemen;
- een verklarende woordenlijst, een lijst van gebruikte afkortingen en een literatuurlijst bij het MER op te nemen;
- recent kaartmateriaal te gebruiken, topografische namen goed leesbaar weer te geven en een duidelijke legenda toe te voegen. Op de kaarten moet de ligging en afstand tot kwetsbare natuurgebieden en objecten voor het verblijf van mensen (gevoelig voor geur, geluid etc.) goed worden aangegeven.

7. OVERIGE PUNTEN

Evaluatieprogramma

Het bevoegd gezag moet bij het besluit over de milieuvergunning aangeven op welke wijze en op welke termijn een evaluatieonderzoek verricht zal worden om de voorspelde effecten met de daadwerkelijk optredende effecten te kunnen vergelijken en zo nodig aanvullende mitigerende maatregelen te treffen. Het verdient aanbeveling, dat in het MER reeds een aanzet tot een programma voor dit onderzoek gegeven wordt, omdat er een sterke koppeling bestaat tussen onzekerheden in de gebruikte voorspellingsmethoden, de geconstateerde leemten in kennis en het te verrichten evaluatieonderzoek.

Voor de onderdelen 'leemten in milieu-informatie' en 'samenvatting van het MER' heeft de Commissie geen aanbevelingen naast de wettelijke voorschriften.

BIJLAGEN

bij het advies voor richtlijnen voor het milieueffectrapport
Varkenshouderij Van Sambeek-Nielen te Echtenerbrug

(bijlagen 1 t/m 4)

BIJLAGE 1

Brief van het bevoegd gezag d.d. 14 februari 2007 waarin de Commissie in de gelegenheid wordt gesteld om advies uit te brengen

	Commissie voor de milieueffectrapportage
datum	16 FEB 2007
dossier	1883-014/m03
kopie naar	HL

IX

Uw kenmerk:

Ons kenmerk:

Uw brief/fax d.d.:

Behandeld door:
H. de Jong
Sector:
Grondgebied
Doorkiesnummer:
567527
Onderwerp:
Startnotitie m.e.r.
Mts Sambeek-Nielen

Commissie voor de milieueffectrapportage
Postbus 2345
3500 GH UTRECHT

LEMMER, 14 februari 2007
Verzonden d.d.: 15 FEB 2007

Geachte commissie,

Hierbij zenden wij u een exemplaar van de startnotitie m.e.r. van de Mts Sambeek-Nielen toe, die wij op 12 februari hebben ontvangen.
Het betreft het voornemen om de varkenshouderij van de Mts Sambeek-Nielen op de locatie Koopmanweg 30 te Echtenerbrug uit te breiden.

Op het bedrijf Mts Sambeek-Nielen worden 495 zeugen met bijbehorende biggen en 4305 vleesvarkens gehouden. Hiervoor is op 18 september 2000 een milieuvergunning verleend. Mts van Sambeek-Nielen is voornemens het bedrijf uit te breiden tot het aantal van 1170 zeugen met bijbehorende biggen en het inkrimpen van het aantal vleesvarkens tot 3445. Hiervoor zal een nieuwe stal worden gerealiseerd, met meer dan 900 plaatsen voor zeugen. De nieuwbouw van de stal is daardoor aan te merken als een activiteit genoemd in categorie C 14 van het Besluit m.e.r. Op basis van de startnotitie zullen wij de richtlijnen opstellen voor de MER.

Voordat wij de richtlijnen formuleren aan de hand waarvan de initiatiefnemer de MER moet opstellen, stellen wij u in de gelegenheid ons te adviseren over de inhoud van deze richtlijnen. Voor de volledigheid delen wij u mee, dat de startnotitie per 1 maart 2007, gedurende 6 weken ter inzage zal liggen en een ieder in de gelegenheid wordt gesteld, in deze periode, opmerkingen over de inhoud van de richtlijnen naar voren te brengen. Tevens stellen wij de wettelijke adviseurs in de gelegenheid advies over de op te stellen richtlijnen te geven.

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van Lemsterland,
de secretaris, de burgemeester,

B.G.W. Siebers

J. Bosma

Bijlage: Startnotitie m.e.r Mts Sambeek-Nielen Koopmanweg 30 8539 RT Echtenerbrug

Burg. Krijgerplein7, Postbus 2, 8530 AA LEMMER. Tel. (0514) 567575 Fax: (0514) 564635
Bankrekeningnummer B.N.G.: 2850.04.948 RABO-Bank: 3370.04.994, Gironummer: 844522
e-mail: info@lemsterland.nl, internet: <http://www.lemsterland.nl>

BIJLAGE 2

Kennisgeving van de startnotitie in de "Leeuwarder courant" d.d. 28 februari 2007

GEMEENTE LEMSTERLAND

WET MILIEUBEHEER

Openbare kennisgeving

Het college van burgemeester en wethouders van Lemsterland maken op grond van artikel 7.20 van de Wet milieubeheer en met toepassing van artikel 3:12 van de Algemene wet bestuursrecht het volgende bekend:

Op 12 februari 2007 is door het college een startnotitie m.e.r. ontvangen van Mts. Van SambEEK-Nielen, Koopmanweg 30 te Echtenerbrug.

De Mts. Van SambEEK-Nielen is voornemens de bestaande varkenshouderij uit te breiden tot het aantal van 1170 zeugen met bijbehorende biggen en het inkrimpen van het aantal vleesvarkens tot 3445.

Hiervoor zal een nieuwe stal worden gerealiseerd, met meer dan 900 plaatsen voor zeugen. De nieuwbouw van de stal is daardoor aan te merken als een activiteit genoemd in categorie C 14 van het Besluit m.e.r. Op basis van de startnotitie zullen wij de richtlijnen opstellen voor de MER.

Mogelijkheid voor het indienen van opmerkingen over de richtlijnen

In het vervolg van de procedure stellen wij richtlijnen op aan de hand waarvan het MER opgesteld moet worden. Daartoe laten wij ons echter eerst adviseren door de Commissie voor de Milieueffectrapportage te Utrecht en een aantal andere instanties, waaronder de wettelijke adviseurs.

Ook kan ingevolge artikel 7.14 vierde lid van de Wet milieubeheer een ieder schriftelijk of mondeling opmerkingen maken over de op te stellen richtlijnen. Deze opmerkingen moeten uiterlijk 6 weken na de datum van bekendmaking van onderhavige kennisgeving bij ons zijn ingediend.

De startnotitie ligt daartoe voor een ieder ter inzage van **1 maart 2007 tot en met 12 april 2007** bij de balie in het gemeentehuis tijdens werkdagen van maandag tot en met vrijdag van 8.30 uur - 12.00 uur en van 13.15 uur - 16.00 uur, uitgezonderd vrijdagmiddag, alsmede op donderdagavond van 18.30 uur - 20.00 uur.

Voor nadere inlichtingen, de heer M. van Staveren of mevrouw H. de Jong, afdeling Grondgebied telefoon: 0514-567549/ 527.

BIJLAGE 3

Projectgegevens

Initiatiefnemer: Mts. Van Sambeek-Nielen

Bevoegd gezag: College van burgemeester en wethouders gemeente Lemsterland

Besluit: vergunning Wet milieubeheer

Categorie Gewijzigd Besluit m.e.r. 1994:

Activiteit: Aanpassing en uitbreiding van een bestaande varkenshouderij

Procedurale gegevens:

kennisgeving startnotitie: 28 februari 2007

richtlijnenadvies uitgebracht: 18 april 2007

Bijzonderheden:

De Maatschap Sambeek-Nielen is voornemens haar bedrijf aan de Koopmanweg 30 te Echternerbrug uit te breiden naar 866 guste en dragende zeugen, 304 kraamzeugen, 5072 gespeende biggen, 3 dekberen, 239 opfokzeugen en 3445 vleesvarkens. In de nieuwe situatie zullen de bestaande stallen (gedeeltelijk) worden gewijzigd en een nieuwe stal worden gerealiseerd voor het huisvesten van 866 guste en dragende zeugen, 304 kraamzeugen en 119 opfokzeugen.

Hiervoor wordt bij het bevoegd gezag, het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Lemsterland een vergunning in het kader van de Wet milieubeheer (Wm) aangevraagd. Voor de besluitvorming over de aanvraag van deze vergunning wordt de procedure van milieueffectrapportage (m.e.r.) doorlopen.

De Commissie beschouwt de volgende punten als essentiële informatie in het MER. Dat wil zeggen dat het MER onvoldoende basis biedt voor het meewegen van het milieubelang in de besluitvorming, als de volgende informatie ontbreekt:

- de toekomstige ammoniakemissie en -depositie van het bedrijf en de gevolgen daarvan;
- de individuele bijdrage van het bedrijf aan de toekomstige geurhinder;
- de verandering in stofemissie en het effect ervan op de stofconcentratie in de directe omgeving van het initiatief;
- de gevolgen voor de waterhuishoudkundige aspecten
- een zelfstandig leesbare samenvatting, die duidelijk is voor burgers en geschikt is voor bestuurlijke besluitvorming;
- voldoende onderbouwend kaartmateriaal, voorzien van een duidelijke schaal en legenda.

Samenstelling van de werkgroep:

Ir. S. Bokma

Ing. H.J.M. Hendriks

Secretaris van de werkgroep:

Ing. H.J.M. Hendriks

BIJLAGE 4

Lijst van inspraakreacties en adviezen

nr.	datum reactie	van persoon of instantie	plaats
1.	20070405	Wetterskip Fryslân	Leeuwarden
2.	20070405	Gemeente Weststellingwerf	Weststellingwerf
3.	20070413	Provincie Fryslan	Leeuwarden
4.	20070416	B.F.V.W. Werkgroep "Blaustirns" Fryslân	Earnewâld
5.	20070410	J. van Dalfsen namens bewoners van Langelille	Langelille
6.	20070319	Gemeente Noordoostpolder	Emmeloord

Alle bovengenoemde inspraakreacties zijn ontvangen door het bevoegd gezag dat ze op de navolgende datum(s) aan de Commissie ter beschikking heeft gesteld:

nrs. 1 t/m 3 op 12 april 2007
nrs. 4 t/m 5 op 17 april 2007
nr. 6 op 18 april 2007

**Advies voor richtlijnen voor het milieueffectrapport
Varkenshouderij Van Sambeek-Nielen te Echtenerbrug**

De Maatschap Sambeek-Nielen is voornemens haar bedrijf aan de Koopmanweg 30 te Echtenerbrug uit te breiden naar 866 guste en dragende zeugen, 304 kraamzeugen, 5072 gespeende biggen, 3 dekberen, 239 opfokzeugen en 3445 vleesvarkens. In de nieuwe situatie zullen de bestaande stallen (gedeeltelijk) worden gewijzigd en een nieuwe stal worden gerealiseerd voor het huisvesten van 866 guste en dragende zeugen, 304 kraamzeugen en 119 opfokzeugen.

Hiervoor wordt bij het bevoegd gezag, het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Lemsterland een vergunning in het kader van de Wet milieubeheer (Wm) aangevraagd. Voor de besluitvorming over de aanvraag van deze vergunning wordt de procedure van milieueffectrapportage (m.e.r.) doorlopen.

ISBN: 978-90-421-2070-9